

ZPRÁVA O POVODNI

ve dnech 30.5.2013 – 4.6.2013

na území města Hostomice

Město Hostomice, Tyršovo náměstí 165, 267 24 Hostomice

starosta@hostomice.cz, 311 584 101

Obsah

A. Úvod	3
B. Rozbor příčin povodně	3
C. Průběh povodně	3
C. 1. Úvod	3
C. 2. Zásah HZS v Zátoře (30. 5.)	3
C. 3. Vyhlášení 2. SPA (30. 5.)	3
C. 4. Popis situace (30. 5.)	4
C. 5. Odvolání 2. SPA (31. 5.)	5
C. 5. Zabezpečovací práce – příprava na další možnou povodeň (31. 5.)	5
C. 6. Vyhlášení 2. a 3. SPA (1. 6.)	6
C. 7. Popis situace (1. a 2. 6.)	7
C. 8. Odvolání 3. a 2. SPA (3. a 4. 6.)	8
C. 9. Popovodňové práce (3. - 6. 6.)	8
D. Povodňové škody (věcný rozsah a odborný odhad škod)	8
D. 1. Škody na majetku Města	8
D. 2. Škody na majetku ostatních FO a PO	8
E. Návrh opatření	9
Bibliografie	9

A. Úvod

Předkládaná zpráva je zpracována v souladu s ustanovením § 78 písm. l) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) ve spojení s ustanovením § 76 odst. 2 vodního zákona.

B. Rozbor příčin povodně

Po poměrně zataženém a deštivém jaru 2013 byla podstatná část území České republiky nasycena vodou z jarního tání a dešťů.

Dne 28. května 2013 vydal Český hydrometeorologický ústav vážné varování před hrozbou bouřek s lijáky a krupobitím pro období 29. – 30. května, varování před vznikem povodní přišlo následující den a to zejména na přítocích Berounky.⁽¹⁾

C. Průběh povodně

C. 1. Úvod

Dne 30. 5. 2013 během celého dne poměrně vydatně pršelo. Kolem 19 hodiny začala být nasycenost území vodou už velmi silná a i s ohledem na místní propustnost podloží (těžké jílovité půdy) byl vsak vody téměř nulový. V důsledku toho se poměrně rychle začaly plnit strouhy odvádějící vodu z lesů, polí a intravilánu obce. Avšak, vzhledem k intenzitě a dlouhotrvající době srážek, na některých místech kapacita struh nestačila množství protékající vody a tyto se vylily do okolního terénu. Ohrožení z těchto struh bylo pouze lokální a způsobovalo škody zejména na komunikacích.

C. 2. Zásah HZS v Zátoře (30. 5.)

Po 19 hodině byla přivolána jednotka HZS do osady Zátor místní obyvatelkou z důvodu obavy zatopení, s ohledem na stoupající hladinu potoka Chumava a na zkušenosti z minulých povodní. HZS na místě konstatoval, že situace na místě, prozatím, nevyžaduje jejich zásah a s doporučením monitoringu situace starostovi Města zásah ukončili a odjeli.

C. 3. Vyhlášení 2. SPA (30. 5.)

Starosta města, jakožto předseda povodňové komise, společně s tajemníkem povodňové komise, poté provedli prohlídku celého území (obzvláště kritických míst z pohledu povodní). Při této prohlídce bylo zjištěno, že na několika místech již byl dosažen 1. SPA s výraznou stoupající tendencí hladiny vody. Ve 21:25 bylo dosaženo 2. SPA na hlásných profilech kategorie C v Hostomicích, Bezdědicích a v Radouši. Starosta města tedy pověřil tajemníka povodňové komise k vyhlášení 2. SPA s platností pro celé území města Hostomice a k zahájení činností v souladu s povodňovým plánem města Hostomice.

Tajemník povodňové komise tedy informoval členy povodňové komise, HZS (na lince 150), MěÚ Hořovice (starostu a místostarostu města), Lesy ČR (p. Šampalík) a obec Neumětely (starostu obce).

C. 4. Popis situace (30. 5.)

Po vyhlášení 2. SPA, byla povodňová komise seznámena se situací a pokračovala v monitoringu situace. Při monitoringu situace byly zjištěny zejména tyto problémy:

1. Překážky v toku Chumava před DD Zátor (staré odběrné objekty pro DD Zátor) – snižovaly průtočnou kapacitu v korytě potoka a ohrožovaly nemovitosti v majetku paní Kútové - nutno urychleně odstranit.
2. DD Zátor nemá protipovodňové zabezpečení okna na schodišti směrem k potoku, které je zároveň velmi nízko – v budoucnu hrozí vniknutí povodně do objektu, resp. na evakuační schodiště. Je třeba toto okno povodňově zabezpečit.
3. Uměle zvýšené koryto strouhy na soukromém pozemku parc. č. 486, k. ú. Hostomice pod Brdy (těsně za propustkem pře silnici v ul. Dubinská), díky čemuž docházelo k vylití dešťových vod ze strouhy a jejímu rozlivu v ul. Dubinské => ohrožení objektů č. p. 368, 367, 371. Nutno vyzvat vlastníka k odstranění.
4. Na novém mostku přes Chumavu v Bubenické ulici k č. p. 112 se zachytávaly splaveniny – nutná častá kontrola a odstraňování větví, či jiných naplavenin.
5. V Radouši na návsi vytékala voda z dešťové kanalizace vedoucí od železniční zastávky a ohrožovala zejména dům č. p. 9 – nutno zbudovat dešťovou zdrž před začátkem kanalizace a vyfrézovat vrostlé kořeny do dešťové kanalizace.
6. Před železničním přejezdem Radouš – Lhotka je nekapacitní propustek, resp. špatně konstrukčně řešený propustek, díky čemuž voda tekla přes silnici a poničila část tělesa komunikace (silnice III. třídy) – vyzvat vlastníka k opravě.
7. Vedle železničního přejezdu Bezdědice – Radouš je špatně technicky proveden propustek pod dráhou (odtok z rybníka Hražba), díky čemuž je podemleté těleso komunikace až po soutok z bezejmenným tokem od Plešivce – nutno vyzvat vlastníka k opravě.
8. Zborcený propustek na pozemku parc. č. 138/5, k. ú. Bezdědice u Hostomic (u pozemku parc. č. 137/4), díky čemuž vytékala veškerá voda z potoka na polní cestu parc. č. 98/17, po které tekla až do Bezdědic – cestou zničila polní cestu a místní komunikaci v Bezdědicích – nutno opravit propustek.
9. V Dubinské ulici naproti č. p. 251 je nekapacitní propustek přes strouhu – voda vytékala z příkopu a tekla ulicí Dubinskou – propustek je nutno odstranit, nebo zvýšit průtočnou kapacitu.
10. Sedimentační přehrážka na Chumavě se již zcela zanesla – vyčistit.
11. Rybníky Hražba, Nový a Lštěňský mají málo kapacitní bezpečností přelivy z trubek, které jsou často o něco výše než nejnižší bod hráze, díky čemuž voda přetékala přes korunu hráze – nutno vyzvat vlastníky k vybudování kvalitních (otevřených) bezpečnostních přelivů a k vypracování manipulačních řádů.

12. Na místní komunikaci vedoucí od DD Zátor je zanesený propustek, díky čemuž voda přetékala přes komunikaci – nutno vyčistit.
13. Nekapacitní propustek na vjezdu do vodojemu Hostomice, díky čemuž voda vytékala na silnici III. třídy a ničila její krajnici – nutno zvýšit průtočnou kapacitu.
14. Zanesený příkop podél místní komunikace vedoucí do DD Zátor, díky čemuž z něj voda na několika místech vytéká a ničí místní komunikaci – nutno vyčistit.
15. U vodovodních vrtů je špatně technicky řešen propustek přes Chumavu (zachytávání splavenin o několik trub), díky čemuž voda z koryta vytékala a ničila přístupovou komunikaci k vrtům – nutno změnit technické řešení propustku.
16. V široké ulici ucpaná dešťová kanalizace před č. p. 88, díky čemuž vytékala voda na místní komunikaci a ničila ji – nutno vyčistit.
17. Na cestě k ČOV je na pozemku parc. č. 1706/2, k. ú. Hostomice pod Brdy, zanesen potok, díky čemuž vytékala voda z okolních polí na cestu vedoucí k ČOV a ničila ji – nutno vyčistit.
18. Před č. p. 67 v Malostranské ulici je zarostlá kanalizace kořeny stromů, díky čemuž z dešťové vpusti v křižovatce ulic Malostranská a Průběžná vytékala voda a ničila silnici II. třídy – nutno vyfrézovat kořeny.

C. 5. Odvolání 2. SPA (31. 5.)

Během noci začala voda opadat až pod úroveň 1. SPA a ráno 31. 5. 2013 v 9:30 byl tedy odvolán 2. SPA.

Tajemník povodňové komise tedy informoval členy povodňové komise, HZS (na lince 150), MěÚ Hořovice (starostu a místostarostu města), Lesy ČR (p. Šampalík) a obec Neumětely (starostu obce).

Z průběhu povodní byla pořízena fotodokumentace (z fotek je patrné, že 2. a zejména 3. SPA jsou na většině hlásných profilech v obci kategorie C nastaveny příliš nízkou – je třeba tyto údaje aktualizovat).

V 9:40 přijal tajemník povodňové komise informaci od Ing. Abrahámové (ORP Hořovice) s potvrzením o přijetí naší zprávy o odvolání 2. SPA. Dále pak tajemníka povodňové komise informovala o přetrvávajícím povodňovým nebezpečí a zvýšeného rizika povodní.

C. 5. Zabezpečovací práce – příprava na další možnou povodeň (31. 5.)

Poté co tajemník povodňové komise obdržel informaci od ORP Hořovice o přetrvávajícím povodňovém nebezpečí a s tím spojeným zvýšeným rizikem povodní, rozhodl starosta o okamžitém odstranění některých problémů, které se ukázaly minulou noc. Analýzou a realizací potřebných opatření byl pověřen tajemník povodňové komise.

V 11:15 byl tedy povolán bagr (p. Manda), který, na pokyn tajemníka povodňové komise, provedl tato opatření:

1. Prokopal zborcený propustek na polní cestě mezi Bezdědicema a Plešivcem (viz. bod C. 4.8), díky čemuž se potok opět vrátil do svého koryta.
2. V Bezdědicích před č. p. 60 z koryta vybagroval zachycené splavené větve.
3. Na žádost provozovatele ČOV Hostomice společnosti VaK Beroun, a. s. vybudoval provizorní příkop a ochranný val před ČOV a odvedl přivalovou vodu z polí mimo cestu.
4. Vyčistil příkop podél místní komunikace vedoucí od DD Zátor.

V 11:20 byl povolán tlakový vůz k vyčištění propustků (firma Herčík a Kříž s.r.o.), která, na pokyn tajemníka povodňové komise, provedla tato opatření:

1. Byly vyčištěny veškeré propustky v okolí křižovatky silnice III. třídy vedoucí z Hostomic do Bukové a místní komunikace vedoucí do DD Zátor.
2. Byla vyčištěna ucpaná kanalizace před č. p. 67 v Malostranské ulici (viz. bod C. 4.18).
3. Byla vyčištěna ucpaná kanalizace před č. p. 88 v Široké ulici (viz. bod C. 4.16).

Na pokyn tajemníka povodňové komise vyčistili techničtí pracovníci města Hostomice naplaveniny před mostkem k č. p. 112 v Hostomicích.

Vzhledem k tomu, že během dne vydatně pršelo, byla průběžně monitorována situace v celém městě.

C. 6. Vyhlášení 2. a 3. SPA (1. 6.)

Během dne stále pršelo. Kolem 16:00 déšť výrazně zintenzivnil, díky čemuž začala hladiny v Chumavě rychle stoupat. V důsledku toho bylo v 16:50 dosaženo 2. SPA na hlásných profilech kategorie C v Hostomicích, Bezdědicích a v Radouši. Starosta města tedy pověřil tajemníka povodňové komise k vyhlášení 2. SPA s platností pro celé území města Hostomice a k zahájení činností v souladu s povodňovým plánem města Hostomice.

Tajemník povodňové komise tedy informoval členy povodňové komise, HZS (na lince 150), MěÚ Hořovice (starostu a místostarostu města), Lesy ČR (p. Šampalík) a obec Neumětely (starostu obce).

Vzhledem k rychlosti vzestupu hladiny bylo již v 17:20 dosaženo 3. SPA na hlásných profilech kategorie C v Hostomicích, Bezdědicích a v Radouši. Starosta města tedy pověřil tajemníka povodňové komise k vyhlášení 3. SPA s platností pro celé území města Hostomice a k zahájení činností v souladu s povodňovým plánem města Hostomice.

Tajemník povodňové komise tedy informoval členy povodňové komise, HZS (na lince 150), MěÚ Hořovice (starostu a místostarostu města), Lesy ČR (p. Šampalík) a obec Neumětely (starostu obce).

V zásadě ve stejnou chvíli svolal velitel SDH Hostomice, přes operační středisko, jednotky SDH. Jednotka SDH započala s pytlváním a zabezpečováním objektů v Radouši na návsi, kterým hrozilo zaplavení.

C. 7. Popis situace (1. a 2. 6.)

Povodňová komise průběžně monitorovala stav v celém Městě a informovala jednotku SDH o problémech, které je potřeba řešit – zejména bylo zapotřebí vytvořit provizorní hráz z pytlů před domy č. p. 124, 367 a 141 v Hostomicích, průběžně odstraňovat naplaveniny před horskými vpustěmi na dešťové kanalizaci a monitorovat rybníky.

Objevily se vážné problémy zejména s rybníkem Hražba, kde přetékající voda přes korunu hráze odemílala hráz, ale díky její šířce nehrozilo jeho protržení. Ta samá situace se opakovala na Lštěňském rybníce. O poznání horší situace byla na novém rybníku v ulici Široká, kde voda, přetékající přes korunu hráze, odemlela její větší část a hrozilo její protržení. O této situaci byl informován velitel zásahu HZS ČR - Hořovice. Na místě pak bylo za přítomnosti HZS ČR, SDH a povodňové komise města diskutována potřeba řízeného protržení hráze. Z diskuse vyplynulo, že hráz by mohla vydržet (s přihlédnutím k tomu, že z návodní strany je hráz opevněna panely) a k jejímu řízenému protržení tedy nedošlo.

Kolem 20:00 hodiny došlo v Radouši k vylití Chumavy ze břehů a postupnému zatopení celé návsi. Voda kulminovala 2. 6. 2013 ve 2:00 těsně pod úrovní mostů. Ve většině případů nebyly domy v Radouši na návsi zatopeny v obytných místech, ale „jen“ v garážích, sklepech, kůlnách, ...

Během dopoledních hodin se voda vrátila v Radouši zpět do svého koryta.

Během celé doby byl povodňovou komisí monitorován stav v celém Městě a vyjma problémů, které se projevíly již 30. 5. (viz. bod C. 4) a problémů popsanych v tomto bodě výše, se objevily tyto problémy:

1. V proluce mezi domy č. p. 124 a 125 v Hostomicích je na potoce umístěný jez, díky čemuž je kapacita koryta v tomto místě velmi malá a dochází v tomto místě k vylití Chumavy na Malé náměstí, odkud teče zpět do potoka ulicí Bubenickou – je třeba posunout jez za úroveň domu č. p. 125.
2. Na pozemku parc. č. 1322/2 v k. ú. Hostomice je Lštěňský potok zúžen do trub o poloviční kapacitě (z DN cca 600 na DN cca 300), díky čemuž voda vytéká kontrolní šachtou a ohrožuje dům č. p. 5 ve Lštěni – nutno napravit.
3. Obyvatelé domů č. p. 6, 8, 24 a 23 ve Lštěni jsou zaplavováni vodou z polí tekoucí z pozemku parc. č. 1406/1, k. ú. Hostomice pod Brdy – je nutné prodloužit protipovodňový příkop na pozemku parc. č. 1406/1, který je již vybudován před č. p. 20.

C. 8. Odvolání 3. a 2. SPA (3. a 4. 6.)

Povodňová situace byla povodňovou komisí průběžně monitorována, ale v zásadě již nic mimořádného nebylo třeba vykonat a ani se nic mimořádného nestalo. Od kulminace Chumavy hladina průběžně klesala, až bylo možné dne 3. 6. 2013 v 19: 05 odvolat 3. SPA s platností pro celé území města Hostomice.

Tajemník povodňové komise tedy informoval členy povodňové komise, HZS (na lince 150), MěÚ Hořovice (starostu a místostarostu města), Lesy ČR (p. Šampalík) a obec Neumětely (starostu obce).

Vzhledem k tomu, že hladina Chumavy stále klesala, na většině míst se již dostala i pod úroveň 1. SPA a dle předpovědi nebyl předpoklad zhoršení situace, byl dne 4. 6. 2013 odvolán 2. SPA s platností pro celé území města Hostomice.

C. 9. Popovodňové práce (3. - 6. 6.)

SDH Hostomice ve spolupráci s městem Hostomice provádělo odčerpávání vod ze zatopených sklepů a studní, zajistilo náhradní zdroj pitné vody, odčerpání zatopených jímek a individuální pomoc postiženým občanům.

Dále byla tlakovým vozem pročištěna kanalizace na návsi v Radouši, která byla zanesena náplavovým bahnem.

Starosta s některými zastupiteli provedl popovodňové prohlídky s cílem zjištění rozsahu a výše povodňových škod.

D. Povodňové škody (věcný rozsah a odborný odhad škod)

D. 1. Škody na majetku Města

Poničené lesní cesty	50 000,00 Kč
Poničené polní cesty	300 000,00 Kč
Poničená cesta v Bezdědicích	150 000,00 Kč
Zničený propustek před Bezdědicema	50 000,00 Kč
Poničená cesta k ČOV	65 000,00 Kč
Poškozená hráz rybníku Hražba	75 000,00 Kč
Poničená cesta ve Lštění	10 000,00 Kč
Poškozená dětská hřiště	35 000,00 Kč
Předběžná výše škod	735 000,00 Kč

D. 2. Škody na majetku ostatních FO a PO

Škody na majetku ostatních fyzických a právnických osob nejsou městu známy. Jediné zřejmé a větší škody pravděpodobně vznikly majitelům průtočných rybníků, kde voda přetékala přes hráz a poškodila ji. Tyto škody jsou odhadovány na cca 75.000 Kč / rybník.

E. Návrh opatření

S ohledem na výše uvedené se důrazně doporučuje provedení opatření uvedených v bodech C. 4 a C. 7 a to ve spolupráci s povodňovými orgány Města Hostomice, ORP Hořovice, správci toků a majiteli objektů a staveb, které způsobovaly při povodni problémy (propustky, rybníky, ...).

Dále se doporučuje vyzvat správce toku Chumava Lesy ČR, s. p. k vybudování poldru před Radouší, na soutoku Chumavy a Skřípelského potoka a Povodí Vltavy, s. p. jako správce levostranných přítoků Chumavy směrem od Plešivce (od Lhotky) k vybudování poldrů (dešťových zdrží) na těchto přítocích.

Je třeba vyzvat správce toku Chumavy – Lesy ČR, s. p. k posunutí jezu u č.p. 125 o cca 10m proti proudu.

Je vhodné taktéž ověřit, zda-li má DD Zátor zpracovaný povodňový plán a pokud ne, tak ho vyzvat k jeho vypracování.

Velmi důležité je, v součinnosti s vodoprávním úřadem Hořovice, nařídit majitelům rybníků (obzvláště průtočných) vybudování kapacitních a funkčních bezpečnostních přelivů (nejlépe otevřených), ověření funkčnosti stavidel a jejich případné opravy a vypracování manipulačních řádů.

Bibliografie

1. Povodeň v Česku 2013. *Wikipedia*. [Online] 13. Červen 2013. [Citace: 14. Červen 2013.] http://cs.wikipedia.org/wiki/Povodeň_v_Česku_2013.

Tuto zprávu dne 14. 6. 2013 za město Hostomice vypracoval:

Vít Maršálek

Odsouhlasil dne 21. 6. 2013 starosta města Hostomice:

Vít Štáhlavský